

Rzeszów, dnia 28 czerwca 2021r.

PROTOKÓŁ

z lustracji Sekcji do spraw Restrukturyzacyjnych i Upadłościowych V Wydziału Gospodarczego Sądu Rejonowego w Rzeszowie przeprowadzonej w dniach 14-15 czerwca 2021 r., zgodnie z planem zadań nadzorczych Prezesa Sądu Okręgowego w Rzeszowie na rok 2021.

Przedmiotem lustracji była bieżąca analiza sytuacji, w związku z uchyleniem z dniem 24 marca 2020 r. art. 491⁴ ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe, także zawierającego negatywne przesłanki ogłoszenia upadłości osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, co nastąpiło na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1802). Ponadto przedmiotem lustracji była ocena sprawności postępowania pod kątem rozpoznawania środków zaskarżenia wpływających na orzeczenia sądu upadłościowego i sędziego komisarza.

1. Dane dotyczące obsady w sekcji według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2020 r.

Okres	Obsada średniokresowa				
	Sędziowie		Referendarze	Asystenci	Urzednicy
	Niefunkcyjni	funkcyjni			
I-XII 2019 r.	2,432	0,827	-	0,482	9,832
I-XII 2020 r.	3,672	0,818	-	0,858	9,742

2. Zestawienie ilości wniosków o ogłoszenie upadłości (GU) ogółem, z rozbiem na wnioski dotyczące podmiotów gospodarczych i osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (GU of), które wpłynęły do sekcji w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. i od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

Okres	Wpływ wniosków o ogłoszenie upadłości		
	GU - razem	GU bez GU of	GU of
I-XII 2019 r.	751	94	657
I-XII 2020 r.	775	75	700

Dokonując analizy danych statystycznych rok do roku (2019 i 2020) - to w roku 2020 zwiększył się wpływ spraw w repertorium GU (razem - uwzględniając wnioski dotyczące przedsiębiorców i osób fizycznych) – o 24, co daje 3,2%. W repertorium GU bez Gu of ilość wniosków zmniejszyła się – o 19, co daje 20%. W repertorium GU of wpływ wniosków zwiększył się – o 43, co daje 6,5%. Z powyższego wynika zatem, iż w badanym okresie nie nastąpił drastyczny wzrost spraw upadłościowych, zmieniła się natomiast struktura wniosków i na koniec 2020 r. było więcej wniosków o ogłoszenie upadłości pochodzących od osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. Podkreślić jednak należy, że rok 2020 był specyficzny z uwagi na panującą pandemię i wymuszoną ograniczoną działalność gospodarczą wielu podmiotów.

3. Ilości ogłoszonych upadłości ogółem (GUp) i w rozbiciu na podmioty gospodarcze oraz osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej (GUp of), według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2020 r. (dotyczy wniosków, które wpłynęły w okresach z pkt 2).

Ilość ogłoszonych upadłości w okresie I-XII 2019 r.						
Razem ogłoszone upadłości (ogółem) GUp	Ogłoszone upadłości GUp bez GUp of	Ogłoszone upadłości GUp of	Dotyczy wniosków, które wpłynęły w okresie 1.I. 2019 – 31. XII. 2019			
			Razem ogłoszone upadłości (ogółem) GUp	Ogłoszone upadłości GUp bez GUp of	Ogłoszone upadłości GUp of	
584	33	551	484	17	467	

Ilość ogłoszonych upadłości w okresie I-XII 2020 r.						
Razem ogłoszone upadłości (ogółem) GUp	Ogłoszone upadłości GUp bez GUp of	Ogłoszone upadłości GUp of	Dotyczy wniosków, które wpłynęły w okresie 1. 1. 2020-31.XII. 2020			
			Razem ogłoszone upadłości (ogółem) GUp	Ogłoszone upadłości GUp bez GUp of	Ogłoszone upadłości GUp of	
637	26	611	526	16	510	

Z powyższego zestawienia wynika, że w 2020 roku spośród wniosków, które wpłynęły w tym roku ogłoszono o 42 upadłości (ogółem – dotyczące przedsiębiorców i osób fizycznych) więcej niż w 2019r., co daje wzrost o 8,68%. Upadłości osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej ogłoszono o 43 więcej niż w 2019r., co daje 9,21%.

4. Ilości toczących się postępowań upadłościowych ogółem (GUp), podmiotów gospodarczych (GUp) oraz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (GUp of).

Stan na	Ilość trwających postępowań upadłościowych		
	GUp - razem	GUp bez GUp of	GUp of
31.XII. 2019 r.	1110	139	971
31. XII. 2020 r.	1492	148	1344

Z powyższych danych wynika, że zwiększyła się ilość toczących się postępowań upadłościowych, zarówno w odniesieniu do przedsiębiorców, jak i osób fizycznych. Ogółem na koniec 2020 r. było 382 postępowania upadłościowe więcej, niż na koniec 2019r., co daje wzrost o 34,41 %. Ilość postępowań dotyczących osób nieprowadzących działalności gospodarczej wzrosła o 373, co daje wzrost o 38,41 %.

5. Ilości spraw znajdujących się w referatach sędziego (ogółem i w rozbiu na jednego sędziego) – nierozpoznane wnioski o ogłoszenie upadłości według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2020 r.

Sędzia	Ilość wniosków o ogłoszenie upadłości znajdujących się w referatach sędziów (GU)	
	Stan na 31. XII. 2019 r.	Stan na 31. XII. 2020 r.
	GU ogółem 189	GU ogółem 158
	GU w rozbiu na 1-go sędziego	GU w rozbiu na 1-go sędziego
Paweł Janda	26	1
Jerzy Młynarski	36	35
Rafał Mnich	—	13
Witold Olech	49	61
Lucyna Sroka	52	7
Piotr Wójcik		3
Lesław Zawada	26	38

6. Ilości spraw znajdujących się w referatach sędziów komisarzy (ogółem i w rozbięciu na jednego sędziego według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2020 r.).

Sędzia	Ilość spraw znajdujących się w referatach Sędziów-Komisarzy (GUp)	
	Stan na 31 XII 2019 r.	Stan na 31 XII 2020 r.
	GUp ogółem 1110	GUp ogółem 1492
	GUp w rozbięciu na 1-go sędziego	GUp w rozbięciu na 1-go sędziego
Paweł Janda	307	248
Jerzy Młynarski	291	222
Rafał Mních	—	71
Witold Olech	161	267
Lucyna Sroka	79	167
Piotr Wójcik	—	--
Lesław Zawada	272	227
Brak Sędziego-Komisarza	—	290

Z uwagi na fakt, że z dniem 3 grudnia 2020r. SSR Paweł Janda przesłał pełnić funkcję sędziego (w związku ze zrzeczeniem się urzędu) sprawy znajdujące się w jego referacie zostały rozdzielone pomiędzy pozostałych sędziów orzekających w Sekcji. Na dzień przeprowadzania lustracji do podziału zostało jeszcze 20 spraw.

7. Zestawienie środków zaskarżenia, które wpłynęły do sekcji w roku 2020 na orzeczenia sędziego komisarza lub sądu upadłościowego ogółem i z rozbięciem na oba rodzaje.

Kontrolka środków zaskarżenia, które wpłynęły do Sekcji - ogółem 206 :	
Na orzeczenia Sędziego-Komisarza (kontrolka uzasadnień, kontrolka GUz i kontrolka GRez)	88
Na orzeczenia Sądu Upadłościowego (kontrolka uzasadnień)	118

Jak wynika z powyższego zestawienia w roku 2020 do Sekcji wpłynęło ogółem 206 środków zaskarżenia, z czego na orzeczenia sędziego komisarza – 88 i na orzeczenia sądu upadłościowego – 118. Zażalenia były rozpoznawane przez sąd upadłościowy (zażalenia na orzeczenia sędziego komisarza) i sąd II instancji (Sąd Okręgowy w Rzeszowie), na postanowienia wydawane przez sąd upadłościowy. Ogółem załatwiono 185 zażaleń, z czego 110 załatwionych zostało przez sąd upadłościowy i 75 przez sąd okręgowy. Zażalenia rozpoznawane były w terminie od 1 miesiąca do 13 miesięcy, w zależności od potrzeby uzupełnienia braków zażalenia, konieczności doręczenia odpisów zażaleń pozostałym uczestnikom postępowania. Największa liczba zażaleń została załatwiona w terminie 3 miesięcy - 50, w terminie 2 miesięcy – 38, w terminie 4 miesięcy 32, w terminie 5 miesięcy – 18, w terminie 1 miesiąca – 19.

Zaznaczyć również trzeba, że w skrajnych przypadkach zażalenia były rozpoznawane w terminie przekraczającym 6 miesięcy i tak: w terminie 7 miesięcy – 6, w terminie 8 miesięcy – 6, w terminie 9 miesięcy – 2, w terminie 10 miesięcy – 2, w terminie 11 miesięcy – 1 i w terminie 13 miesięcy – 1. Z dokonanej analizy danych statystycznych na podstawie kontrolki uzasadnień i środków odwoławczych ustaliłem, że część zażaleń na postanowienia wydawane przez sędziego komisarza nie zostały załatwione do dnia lustracji, pomimo że zażalenia wpłynęły w roku 2020. I tak, w sprawie o sygn. V GUp 64/17 zażalenie wpłynęło w dniu 23 czerwca 2020 r. – do dnia lustracji nie rozpoznano. W sprawie o sygn. V GUz 20/20 Zażalenie wpłynęło 23 czerwca 2020 r. – nie rozpoznano. W sprawie o sygn. V GUz 45/20 zażalenie wpłynęło w dniu 4 września 2020 r. – nie rozpoznano. Sygn. akt V GUz 46/20 wpłynęło 14 października 2020 r. – nie rozpoznano. Sygn. akt V GUz 47/20 wpłynęło 20 października 2020 r. – nie rozpoznano. Sygn. akt GRez 2/20 wpłynęło 7 września 2020 r. – nie załatwiono. Sygn. akt V GUp 23/19 wpłynęło 20 października 2020 r. – nie załatwiono. Sygn. akt V GUp 240/19 wpłynęło 13 października 2020 r. – nie załatwiono.

5. W czasie lustracji dokonałem analizy akt spraw, w których wniesione zostały zażalenia na postanowienia sędziego komisarza lub sądu upadłościowego dokonując ich losowego wyboru.

1) sygn. akt V GUz 15/20 (V GUp 516/19).

Postanowieniem z dnia 8 maja 2020 r. sędzia komisarz rozpoznawał wniosek o wyłączenie z masy upadłości rzeczy ruchomej (samochodu) i nieruchomości. Zażalenie na

to orzeczenie wniesione zostało w dniu 20 maja 2020 r. Sąd upadłościowy na podstawie wydanego postanowienia z dnia 22 czerwca 2020 r. zażalenie odrzucił.

2) sygn. akt V GUz 12/20 (V GUp 424/19).

Sędzia komisarz zarządzeniem z dnia 10 marca 2020 r. zwrócił zgłoszenie wierzytelności dokonane przez jednego z wierzycieli. Zażalenie na to zarządzenie wniesiono 15 kwietnia 2020 r. Sąd upadłościowy postanowieniem z dnia 30 czerwca 2020 r. zażalenie oddalił.

3) sygn. akt V GUz 10/20 (V GUp 249/18).

W dniu 17 lutego 2020 r. sędzia komisarz wydał postanowienie o uznaniu za bezskuteczną w stosunku do masy upadłości czynność przeniesienia prawa własności udziału w nieruchomości. Zażalenie wniesiono w dniu 13 marca 2020 r. i po uzupełnieniu jego braków oraz udzieleniu odpowiedzi na zażalenie, co miało miejsce w dniu 2 czerwca 2020 r., w dniu 15 kwietnia 2021 r. wydano zarządzenie o zmianie składu orzekającego i Sąd postanowieniem z tej samej daty zażalenie oddalił.

W niniejszym przypadku wystąpiła zatem beczynność w podejmowaniu czynności trwająca przez okres 10 miesięcy.

4) sygn. akt V GUz 5/20 (V GUp 150/18).

Sędzia komisarz postanowieniem z dnia 21 stycznia 2020 r. wyraził zgodę na odstąpienie od umowy kaucji zawartej przez upadłego z bankiem. Orzeczenie to zostało zaskarżone zażaleniem wniesionym 7 lutego 2020 r. Po doręczeniu odpisu zażalenia, co miało miejsce w dniu 2 czerwca 2020 r., Sąd postanowieniem z 18 maja 2021 r. zażalenie oddalił. Beczynność w podjęciu czynności trwała zatem ponad 11 miesięcy.

5) sygn. akt V GUz 18/20 (V GUK 14/19).

W dniu 5 maja 2020 r. sędzia komisarz wydał postanowienie, na podstawie którego uwzględnił sprzeciw w ten sposób, że odmówił uznania zgłoszonych wierzytelności. Zażalenie na to orzeczenie wniesiono w dniu 28 maja 2020 r., po doręczeniu odpisu zażalenia i udzieleniu odpowiedzi Sąd postanowieniem z 4 września 2020 r. oddalił zażalenie.

6) sygn. akt V GUz 45/20.

Sędzia komisarz postanowieniem z 30 października 2018 r. wymierzył grzywnę upadłemu, na co ten w dniu 15 listopada 2018 r. wniósł zażalenie. Dopiero w dniu 20 listopada 2020 r. (a więc po upływie 2 lat) zostało wydane zarządzenie do usunięcia braków zażalenia, po uiszczeniu opłaty i wydaniu zarządzenia o przedłożeniu odpisu zażalenia, Sąd postanowieniem z 11 czerwca 2021 r. uchylił postanowienie sędziego komisarza.

7) **sygn. akt V GUz 20/20.**

Sędzia komisarz postanowieniem z 27 marca 2020 r. oddalił wniosek upadłego o wydzielenie kwoty z sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości. Zażalenie wniesiono 23 czerwca 2020 r., braki zażalenia uzupełniono 24 sierpnia 2020 r. Dopiero w dniu 6 kwietnia 2021 r., a więc po upływie 7 miesięcy skierowano pismo do komornika o udostępnienie akt potrzebnych do rozpoznania zażalenia.

8) **sygn. akt V GU 399/20.**

W dniu 6 lipca 2020 r. Sąd wydał postanowienie o ogłoszeniu upadłości osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, po czym upadła złożyła wniosek o doręczenie uzasadnienia wraz z wydanym orzeczeniem, wniosła jednocześnie zażalenie. Sąd w dniu 29 września 2020 r. wydał postanowienie o odrzuceniu wniosku, jako spóźnionego. Upadła składała kolejne wnioski o doręczenia postanowienia, przy czym zamiennie z jego uzasadnieniem bądź z klauzulą prawomocności. Ostatecznie postanowieniem z dnia 24 lutego 2021 r. Sąd wydał postanowienie o umorzeniu postępowań w przedmiocie doręczenia upadłej uzasadnienia postanowienia o ogłoszeniu upadłości, natomiast sędzia komisarz w dniu 11 czerwca 2021 r. wydał postanowienie w przedmiocie umorzenia postępowania odnośnie zażalenia na postanowienie o ogłoszeniu upadłości.

9) **sygn. akt V GUp 30/19.**

W dniu 6 lipca 2020 r. sędzia komisarz wydał postanowienie o odrzuceniu wniosku o doręczenie uzasadnienia postanowienia wydanego w sprawie w dniu 23 czerwca 2020 r. W dniu 6 sierpnia 2020 r. wniesiono na to orzeczenie zażalenie. Sąd postanowieniem z dnia 1 grudnia 2020 r. uchylił przedmiotowe postanowienie sędziego komisarza i przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania. Uzasadnienie sporządzono po upływie 3 miesięcy, tj. w dniu 11 marca 2021 r.

10) **sygn. akt V G.Rez 2/20 (V GRu 6/18).**

W dniu 22 lipca 2020 r. sędzia komisarz w postępowaniu układowym oddalił wniosek o uchylenie postanowienia z dnia 8 lipca 2020 r. i wyznaczenie nowego terminu zgromadzenia wierzycieli. W dniu 7 września 2020 r. wniesione zostało zażalenie, które do dnia lustracji nie zostało rozpoznane.

Wnioski końcowe.

Na podstawie danych statystycznych, a także rozmowy przeprowadzonej z kierownikiem Sekcji ds. Restrukturyzacyjnych i Upadłościowych Panem sędzią Lesławem Zawadą oraz Kierownikiem sekretariatu Sekcji Panią Sabiną Banat-Dudą ustaliłem, że kadra orzecznicza Sekcji została wzmocniona w roku 2020, poprzez przydzielenie do Sekcji przez Prezesa Sądu Rejonowego kolejnych sędziów. Zaznaczyć jednak należy, że 2020 r. w związku ze złożeniem urzędu odszedł dotychczasowy kierownik Sekcji Pan sędzia Paweł Janda, orzecznik z długoletnim stażem orzekania i rozległą znajomością prawa upadłościowego, co niewątpliwie miało wpływ na tok toczących się postępowań, szczególnie tych, w których Pan sędzia Janda był sędzią komisarzem (konieczność zapoznania się ze sprawą najczęściej wielotomową i podjęcie czynności przez innych sędziów), także zważywszy na fakt, że na dzień 31 grudnia 2020 r. w jego referacie pozostawało 248 spraw. O ile w kolejnych latach nie nastąpi dalszy, znaczący wpływ spraw upadłościowych, to należy sądzić, że sytuacja w Sekcji unormuje się na dotychczasowym poziomie. Podkreślić jednak trzeba, że obciążenie sędziów komisarzy liczbą przekraczającą znacznie 200 spraw tylko w tych referatach (GUp) – jest obciążeniem dużym, biorąc pod uwagę zakres obowiązków sędziego komisarza.

Nie bez znaczenia dla szybkości toczących się postępowań jest również i to, że zażalenia rozpoznawane są (w obecnym stanie prawnym) w składach trzyosobowych. Wszyscy orzecznicy mają swoje posiedzenia raz w tygodniu. Wzmacniając Sekcję przydzielono do niej sędziów z dużymi referatami z poprzednich wydziałów, co oznacza, że muszą oni wyznaczać dodatkowe sesje, w efekcie czego trudno jest „zgrać” posiedzenia składów rozpoznających zażalenia.

W ślad za zwiększeniem obsady sędziów nie poszło jednak zwiększenie obsady kadry urzędniczej, co w przypadku Sekcji i charakteru rozpoznawanych tu spraw (większości na posiedzeniach niejawnych) ma bardzo istotne znaczenie. Dotychczasowa obsada pozwalała bowiem na tworzenie „zespołów”, tj. 1 sędziego i 2 urzędników, którzy mieli w swoich referatach i obsłudze określoną liczbę spraw. Zwiększenie liczby sędziów i jednoczesne braki kadry urzędniczej powodują opóźnienia w obsłudze sekretarskiej. Brak stabilności kadry urzędniczej skutkuje koniecznością ciągłego szkolenia nowych osób i odrywaniem od pracy doświadczonych pracowników. W Sekcji brak jest etatu woźnego sądowego, a czynności te wykonują urzędnicy.

Konieczne jest również pilne przydzielenie na stałe do dyspozycji Sekcji sali rozpraw, której w chwili obecnej nie ma.

Oдноśnie sprawności postępowania zażaleniowego, to stwierdzić należy, że generalnie w większości zażalenia na orzeczenia sędziego komisarza i sądu upadłościowego, rozpoznawane są w rozsądnych terminach nieprzekraczających 6 miesięcy. Wśród tych zażaleń które wpłynęły do Sekcji, znajdują się jednak i takie, których pomimo upływu 6 miesięcy nie załatwiono. Jest ich 18, co stanowi 8,73% wszystkich środków zaskarżenia (206). Należy dążyć do jak najszybszego ich załatwienia.

Zalecenia polustracyjne.

Nowy Kierownik Sekcji powołany po odejściu z pracy w Sądzie dotychczasowego, tj. sędziego Jandy, powinien podjąć działania w ramach nadzoru administracyjnego i doprowadzić do jak najszybszego załatwienia merytorycznego – w pierwszej kolejności - zażaleń, których termin rozpoznania przekracza 6 miesięcy, licząc od dnia wpływu.

Wizytator ds. Gospodarczych
Sędzia Sądu Okręgowego

Andrzej Borucki